

ТРГОВСКИ РЕЖИМИ

Статус во СТО и членство во други трговски организации

Република Македонија е членка на Светската трговска организација од април 2003 година. Во текот на процесот на зачленување и после тоа, Македонија помина низ процес на хармонизација на законодавството со меѓународните правила и правилата на СТО.

Република Македонија има потпишано договори за слободна трговија (ДСТ) со ЕУ, ЕФТА, Турција и Украина.

Исто така, Република Македонија потписничка е на ЦЕФТА 2006.

Извоз

Извозот на стоки од Република Македонија е вообичаено либерален и без ограничувања. Сепак, извозот на определени стоки е забранет со цел да се обезбеди заштита на:

- Националната безбедност и јавниот морал;
- Здравјето на луѓето, флората, фауната, загрозените видови и животната средина;
- Националното богатство со уметничка, историска и археолошка вредност;
- Интелектуалната сопственост.

Покрај тоа, за извоз на определени производи, неопходно е да се обезбедат дозволи и одобренија за извоз од надлежните органи (Министерство за економија, министерство за животна средина, министерство за култура, итн.). Стоките забранети за извоз и стоките за кои што се потребни дозволи за извоз се детално наведени во Одлуката за распоредување на стоки на форми за увоз и извоз. Повеќе информации за институциите надлежни за издавање на дозволи може да се најдат во делот Дозволи.

Во Република Македонија постои едношалтерски систем за дозволи за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти – EXIM. EXIM е електронски систем кој поврзува 16 институции кои имаат надлежности во областа на надворешно-трговското работење. (www.exim.gov.mk/EILWeb/). Дозволите што се издаваат преку EXIM се наведени во Листата на дозволи за 2012 година.

Во определени случаи, извозниците се соочуваат со т.н. количински квоти (главно за земјоделските производи. EXIM овозможува преглед на расположивите царински квоти во согласност со договорите за слободна трговија.

Увоз

Увозот на стоки во Република Македонија е предмет на плаќање на увозни давачки и данок на додадена вредност од 18% (редовна стапка) или 5% (повластена стапка за определени производи). Царинските стапки за производите се наведени во Водичот за царинење на стоките.

Покрај данокот на додадена вредност, определени производи се предмет на посебни давачки преку акцизи и посебни даноци. Акцизните стоки вклучуваат: алкохол и алкохолни пијалоци, тутун, производи од енергетиката и електрична енергија, автомобили, итн.

Увозот на стоки од членките на договорите за слободна трговија (ЕУ, ЕФТА, ЦЕФТА 2006, Турција и Украина) е главно слободен и без органичувања, освен за земјоделските производи кои вообичаено се предмет на посебен договор.

Генерално, Република Македонија применува либерален увозен режим за стоките. Сепак, увозот на определени стоки е забранет со цел да се обезбеди заштита на:

- Националната безбедност и јавниот морал;
- Здравјето на луѓето, флората, фауната, загрозените видови и животната средина;
- Националното богатство со уметничка, историска и археолошка вредност;
- Интелектуалната сопственост.

Покрај тоа, за увоз на определени производи, неопходно е да се обезбедат дозволи и одобренија за извоз од надлежните органи (Министерство за економија, министерство за животна средина, министерство за култура, итн.). Стоките забранети за увоз и стоките за кои што се потребни дозволи за увоз се детално наведени во Одлуката за распоредување на стоки на форми за увоз и извоз. Повеќе информации за институциите надлежни за издавање на дозволи може да се најдат во делот Дозволи.

Во Република Македонија постои едношалтерски систем за дозволи за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти – EXIM. EXIM е електронски систем кој поврзува 16 институции кои имаат надлежности во областа на надворешно-

трговското работење. (www.exim.gov.mk/EILWeb/). Дозволите што се издаваат преку EXIM се наведени во Листата на дозволи за 2012 година.

Во определени случаи, увозниците се соочуваат со т.н. количински квоти (главно за земјоделските производи. EXIM овозможува преглед на расположивите царински квоти во согласност со договорите за слободна трговија.